

mo vit *HELMONT*. in *tr. Jus duumviratus* §. 55. 56. est incongruum remedium opiū ex eo, quod vis opiī narcotica & stupefactiva inferat somnia truculenta & turbulēta, & hoc verū est non tantū de opio, sed de omnibus simplicib9 narcoticis, *Hyoscyamo*, *Solano*, *papavere*, & similibus. De omnibus hīs verum est, quod inducant somnia turbulenta, & phantasmata varia objiciant: Unde metuendum est, ne phantasmata etiam opiū usu excitemus, & inducamus. Ut taceam *Melancholicos* & *Maniacos*, utut multum temporis ducant in somno, ne quidem tripla dosi opiī, posse ad somnum permoveri. *BRENDELIVS* supra citato consilio 104. refert, se vidisse per opium restitutum furiosum, quem dicit compedibus vinctum, præmissis paucis præmittendis: nihilominus rationes *HELMONTII* sunt satis prægnantes & persuasivæ: utut non totum eorum usum velim neglectum, modo rectè & legitime sint præparata, & debitè cum aliis promista. Dixi, quod opium conveniat in *Dysenteria* internè: id quod negat *HOFFMANNVS* *tr. de Med. Chemicis* p. 30. & etiam quasdam observationes habet *THONERVS* in *Obs.* quod opiata in *Dysenteria* fuerint lethalia: Nihilominus totus cardo opiatorum versatur, & vertitur in eo, ut legitimo modo usurpetur, quæ consistit in hoc, ut justo tempore cum aliis promistum propinetur, ut postmodum dicam. Dum motum spirituum sistit Opium, eo ipso, quasunque fibras & partes compedibus stringit, quo minus sentiantur, sive eo ipso partium & fibrarum quasunque contracturas impedit, & sistit, simulque irritationes partium, quo minus sentiantur, inhibet: Ita in vomitu, singultu, & similibus ab irritatione oriundis affectibus valdoperè convenit opium: Deniq; in *Thussi* à *Lympha* acris & acidâ, quæ imprimis nocturno tempore solet affligere: in tali casu opiata sunt egregia: Propterea à veteribus valdè sunt commendatæ *PILULÆ DE CYNOGLOSSA*, quorum ingrediens primum est opium & semen *hyoscyami*: Unde loco eorum, in modernorum praxi, opium, ejusque laudanum optimè correctum potest substitui. Dixi, quod opium sistat quoscunque motus humorum, & sistat fluxum etiam purgantium. Hinc quæritur annon permisceri vel præmitti possit opium purgantibus: Eo ipso quidem, quod impedit purgationem, videtur quidem inconveniens: Nihilominus à modernis practicis, eleganti methodo, semper cum purgantibus, in *Melancholicis* & *Hypochondriacis* promiscuentur opiata. Nam propter aciditatem humorum, in his gravia symptomata subsequuntur purgantia, tormina, tremor, palpitationes cordis, vertigines, lipothymia, erosiones intestinorum &c. Hæc symptomata ut præcaveantur, optimum est opium, sive præmittatur cum digestivo, sive ipsi purganti permisceatur, habita doseos ratione, quæ debet esse auctior cum opio, quàm aliàs. In talibus subjectis *Melancholicis*, & *hypochondriacis*, Opium est optimum cum purgante mistum: Et hoc convenit in tali casu, quando adest effervescentia humorum excrementitiorum: Dum enim his datur opium purgantibus permistum, opium sistit effervescentiam, & purgans simul humores refrænatos evacuat, sicque scopis duobus uno medicamento possumus satisfacere. De mistura opiī cum purgantibus vid. *HÖFER*: in *Hercule Medic.* pag. 777. qui multis facit mentionem promissionis opiī cum purgantibus, ut ut aliàs non vulgaris sit u-

fus. De Opio adhuc est quæstio, AN RECTE POSSIT PROPINARI INFANTIBUS? Et quidem, cum in *PANAROLLI Obs.* legatur, quod papaveris semen, infanti in pulve propinatum, sit nocivum, multò magis id videtur observandum in opio, quoniam est stupefactivum, & quasi papaver concentratum. Nihilominus sunt modernorum quamplurimi, qui opium legitime præparatum, seu *Laudanum* opiatum propinant infantibus ad quartam partem gr. j. cum aliis appropriatis remediis. Cum ergo adeò egregium sit opium in usu medico, non mirum est, si communiter aliis medicamentis compositis permisceatur. Sic *D. MICH.* habuit *Ess. THERIACALEM ANODYNAM*, *COMPOSITAM CUM OPIO*, habuit *Ess. URINARIAM ANODYNAM COMPOSITAM CUM OPIO*; habuit *Ess. UTERINAM ANODYNAM COMPOSITAM CUM OPIO*; Quæ *Ess.* compositæ quamplurimæ possunt præparari ab eo, qui novit facultates simplicium, permiscendo specifica cum opio. Inter veteres fuit lis, AN SIT FRIGIDUM OPIUM, AN CALIDUM? Et quidem veteres, insistentes suis hypothesebus, quod vis narcotica & soporifera consistat in frigiditate, dixerunt, quod sit frigidum in quarto gradu: Moderni, qui objiciunt amaritiam, inflammabilitatem, & odorem Sulphureum; & qui invenerunt, quod in opio sit cop. θ . vol. acre Oleosum, statuunt, quod sit valdè calidum, Quælis non est magni ponderis, neque in Theorica, neque in praxi. Cæterum, ut sit adeò proficuum opium, observandæ tamen sunt quædam cautelæ in praxi. (1.) Quod sit infestum utero, & quod non conveniat mulieribus semper & ubique, præcipuè noxium est prægnantibus. Observatum namque est, quod procuret non raro abortum, etiam in sanis, & in ultimis gestationis mensibus, ubi rarius, difficulter, & sæpe infelicitè solet fieri abortus, (2.) Quod opium solum propinatum, impediatur effervescentiam, & motum, fluxumque humorum & fermentationem, sicque gravia causentur symptomata: propterea observetur, ut admisceatur semper specificis morbo appropriatis: Ut v. gr. in *febris intermittentibus*, ante paroxysmum, semper admiscendum est *Laudanum* opiatum *Essentiis* vel *Spiritibus* specificis, cum ξ *Diaphoretico*, arcano duplicato *Mynsichti*, sp. θ . *armoniaci* & sic porro: In *febris malignis*, temper permiscetur cum medicamentis *Bezoardicis* & alexipharmacis: cum *Bezoardico minerali*, cum *Bezoardico Ziali*, item cum salibus volatilibus, vel viperarum, vel C. C. In *affectibus capitis*, vigiliis nimis, & hinc *ortis delirii*, permiscendum opium cum cephalico specifico & similibus: Item in reliquis affectibus, opium permiscetur cum præcipitantibus & *Diaphoreticis*. In *Dysenteria*, cum præcipitantibus fixis *Diaphoreticis*: In quâ convenit *Dialcordium FRACASTORII*, quod præcipitat, sistit fluxum & vim obtinet egreg. *anodynam*. (3.) Opium, dum sistit spirituum motum, solet quasi debilitare corpus, & dum impedit fermentationem *Massæ sanguineæ*, solet simul impedire coctionem in morbis acutis. Ut hoc præcaveatur, observetur tempus propinandi opiū, quod consistit in eo, ut propinetur in principio & incremento morbi, nullo vero modo in statu, aut circa statum, nam in hoc videbitis erratum practicorum ingens, quod